

REDACȚIUNEA
ADMINISTRAȚIUNEA ȘI TIPOGRAFIA
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrierile neînscrise nu se
primesc.
Anunșurile nu se retrimit.
INSERATE
Se primesc la Administrație în
Brașov și la următoarele
SINGURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukos Nachr.,
Rox. Angenfeld & Emmerich
Nachr., Heinrich Schalek, A. Op-
pele Nachr., Anton Oppen-
berg, la S. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Julius
Leopold (VII. Krasébet-körnt).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garzonă pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicarea mai deasă după tarife
și învoiașă. — RECLAMR pe
pagina 8-a o serie 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

(Număr de Duminică 24.)

"GAZETA" iese în 86-cate 91
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate ofi-
cele postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrația, Piața mare,
Târgul Inimii Nr. 30. etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu duminică în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 127.—Anul LXIX.

Brașov, Vineri 9 (22) Iunie.

1906.

Proiectul de adresă al clubului naționalist.

S'a dat de seire, că clubul naționalist dietal va ține Duminică viitoare în 24 Iunie st. n. după amiazi la 4 ore ședință, în scopul de a desbăte proiectul de adresă, pe care deputații naționaliști români, sârbi și slovaci au hotărât a-l prezenta camerei, când se va începe discuțiunea asupra răspunsului la discursul tronului.

Se știe, că cu redactarea acestui proiect de adresă a fost însărcinat membrul clubului d-l Dr. Mihail Polit, distinsul politician sârb, vechi parlamentar și una din ilustrațiile cu cel mai bun nume a deputaților naționali de odinioară.

Ne-am bucurat de nimerita alegere a clubului deputaților naționaliști, cu toate că, sincer vorbind, am fi dorit, ca proiectul de adresă să fie redactat de unul din deputații actuali români, ce ar fi corespuns ponde mai mult numărului și rolului deputaților români din club.

De altfel, cum am șis, nu putem avea nici o obiecțiune contra alegerii d-lui Dr. Polit, după-ce ne-am putut convinge și înainte c'un an, când presa națională independentă română, sârbă și slovacă se veduse constrinsă a lua poziție față cu proiectul de adresă, prezentat dietei de clubul naționalist de atunci, că Dr. Polit a rămas un apărător tot așa de convins al principiilor adevărate de luptă națională, ca odinioară. În Maiu anul trecut Dr. Polit a dat, într'un articol al ziarului său „Branik“, cea mai viuă expresiune sentimentelor și convingerilor sale naționale, criticând amintitul proiect de adresă al clubului naționalist.

Credem momentul potrivit de a reîmprospăta în memoria cetitorilor noștri din frumosul articol al d-lui Polit părțile următoare:

„Cetiți adresa cea mai nouă a deputaților naționaliști din dieta ungară — scriea d. Polit — și o asemănați cu adresele, pe cari deputații

naționali obișnuiau a le prezenta odinioară.”

„Deputații naționali de odinioară, cari sunt încă în viață, vor ofta adenc...”

„Ori dora acestea sunt fructele unei lupte de peste 30 de ani, ca, intrând erăși, după mulți ani, deputați naționaliști în dieta ungară, să prezente aici o astfel de adresă, care nu corespunde nici luptelor noastre de până acuma, nici tradițiunei noastre, nici intereselor națiunilor nemaghiare ale Ungariei. Ori dora de aceea cei mai buni bărbați ai națiunilor nemaghiare au suferit prigoniri și închisore, de aceea au adus ei jertfe atât de grozave, pentru ca noua generațiune să desmintă și să răstörne tot pentru ce au suferit deputații naționali de odinioară, cei mai buni bărbați ai neamului lor?”

„Ce însemnă, că într'o adresă naționalistă ponde să obvină vechea frașă tocită despre „națiunea politică?”

Ori dora deputații naționaliști de azi nu știu cum cugetau în privința aceste odinioară deputații naționali din dieta ungară? „Națiune politică” nu însemnă în Europa apusană ceea-ce înțelegem noi sub cuvântul „popor”, ci însemnă simplu numai „cetățenie de stat”.

Polit întreabă apoi, dacă deputații actuali naționaliști din dieta nu se sfiesc a spune alegătorilor lor, că ei sunt membrii ai unei națiuni unitare indivisibile maghiare? „Ori dora prin aceea, că în adresă s'au declarat în sensul acesta, nu ausanționat solemn punctul de vedere al rasei dominante: că în Ungaria ponde fi și ponde exista singur numai națiunea maghiară, în care trebuie să se contopescă toate celelalte națiuni nemaghiare ale Ungariei? Printr'asta noii deputați naționaliști, în conglăsuire cu rassa domnitore, se pun totodată pe punctul de vedere: că Ungaria este „un stat de rassa maghiară”....

Dr. Polit scrie mai departe: „Deputații naționaliști declară în adresă, că ei stau pe basa legilor din 1848 și 1867. Cum adevă, pe basa legi-

lor din 1848? Acesta să fie punctul de vedere al națiunilor nemaghiare din Ungaria în genere, și al „Românilor în deosebi?... Uitat'a Dr. Mihail istoria poporului său?”

„Cea mai nouă adresă „națională” amintesc cu temere și articolul de lege 44 din 1868 despre folosirea limbii. Ore să nu știe noii deputați naționaliști, că acest articol de lege n'a putut să mulțumescă națiunile nemaghiare, fiind-că nu conține egala îndreptățire? Ori dora nu știu noii deputați, că atunci când în anul 1868 a fost primit acest proiect de lege, Sârbii și Românii au eșit ostentativ din parlament?”

În fine Dr. Polit se plânge, în articolul său din Maiu 1905, că adresa clubului naționalist desavuază, ba răstörnă cu desăvârșire programul stabilit și primit în anul 1905 de congresul naționalităților din Budapeșta, și încheie cu întrebările următoare:

„...Noii deputați naționaliști și-or fi gândit ponde, că cu adresa lor vor împăca pe deputații maghiari din dietă? N'au audiat ore, că br. Banffy, îndată după prezentarea adresei lor, a șis, că Ungaria trebuie să fie un stat de rassa maghiară? Este această drept și bine pentru națiunile nemaghiare, ori nu?”

Considerând aceste principii și vederi ale d-lui Polit, suntem convinși, că proiectul său de adresă, cel va prezenta în ședința de Duminică a clubului, va ținti nu la împăcarea deputaților maghiari din dietă, ci la împăcarea conștiinței de drept și de dreptate a națiunilor nemaghiare și — ne mai vorbind de vechile postulate ale acestora — sperăm, că în direcția acesta de cugetare se vor uni de astădată vederile tuturor deputaților din clubul naționalist.

Deschiderea expoziției generale române.

Pe cât de ploioasă și urită a fost vremea Duminică în 17 Iunie n., când era să se deschidă expoziția, pe atât de

frumousă a fost ziua de Marți 19 Iunie n și pe care s'a amănat deschiderea.

Deja pe la orele 7 dimineața se putea observa pe străzile Bucureștiului o mișcare neobișnuită. Sute și sute de omeni grăbiau în trăsuri, tramvaie și pe jos spre câmpul Filaretului, ca nu cumva să lipsescă dela inaugurarea acestei mari festivități naționale a nemului românesc.

Pe la orele 9½ dim. se adunase atât ta lume în fața intrării expoziției, încadeabia mai era chip să străbați prin acea mulțime. La intrarea principală luaseră loc vre'o 300 notari, primari și săteni de frunte împreună cu soțiile lor din județul Ilfov, toți îmbrăcați în costume naționale, er în interiorul expoziției se înșiraseră, conform programului, toate corporațiunile, corurile și muzicele, cari aveau să întâmpine pe regele Carol și Familia regală în decursul vizitării expoziției.

La orele 9¾ cortegiul regal, din care făceau parte Regele, Regina, Principele Ferdinand, principesa Maria, micii principii Carol și Elisabeta împreună cu suita regală, s'a pus în mișcare între bubuiturile tunurilor. Când cortegiul regal a sosit în piața Regina Elisabeta, tunurile dela bateria Calafat aședate în interiorul expoziției au început să bubue, er 100 trimbișuri sunau din gorne. În fața intrării expoziției trăsura regală se opresce și regina Elisabeta taie cu niște fôrfece de aur ghirlanda de flori, care oprea intrarea în expoziție. Cortegiul trece apoi între entusiaste aclamări prin intrarea principală și se opresce la estrada ridicată în fața Areei Române, unde erau deja întrunți toți miniștrii, membrii Sf. Sinod în frunte cu ambii metropoliți, corpul diplomatic, generalitatea și oșpeții distinși străini, între cari primarul Vienei Dr. Lu-eiger etc. S'a servit apoi un serviciu divin de către I. P. S. Sa Metropolitul primit asistat de toți membrii M. Sinod. În decursul serviciului au cântat admirabil corurile metropoliei și ale bisericii Domnița Balașa.

Discursul ministrului I. Lahovari.

După terminarea serviciului religios și după-ce metropolitul primit a înaintat către suveran, cari s'au scoborit de pe estradă și au sărutat crucea, d-l ministru I. Lahovary a înaintat până în fața regelui și Reginei și a cetit cu glas puternic un discurs.

— Domnia sa spune, că la 1866, când poporul capitalei întâmpină pe principele Carol de Hohenzollern, România nu știea despre alesul ei nimic alta, decât că era de neam mare și crescut în nobilele tradiții ale unei familii ilustre. Simțea însă națiunea, că e o și mare aceea, că e sfir-

FOILETONUL GAZ. TRANS.

Datorii vechi....

Noroc. Spui vorba asta și crești c'ai deslegat numai decât taina altor isbândi neînțelese, secretul atâtor averi grămădite în mâinile proștilor și câte succese nemeritate și câte triumfuri nedrepte, de care-i plină lumea!... Tu vești dora spuma asta de mulțumiri, ridicată la suprafața unei vieți și nu știi câte vânturi au bătut și câte valuri s'au frământat, pentru-ca s'o stingă și s'o aducă acolo, și ce ușoră suflare ponde s'o risipescă erăși.

Căți nu s'au mirat de norocul lui Merișescu și căți n'au rîvnit la averea lui! — Un avocat, fără nici o însușire mai deosebită, sosit acum șase ani dintr'un orășel de provincie, se stabilește în București, — la început nu-l știe nimeni, și nimeni nu-l bagă în seamă. Venia la tribunal, pleda în câte-un proces neînsemnat, — nu s'aușia nimic de el.

Peste doi ani o casă mare, frumoasă,

împodobia Bulevardul Costei. A cui e casa asta? — A unuia Merișescu.

În fie-care sora își face plimbarea la șosea, într'un echipaj elegant, un domn spilcuit, pe care nimeni nu-l salută încă; sforăitul cailor, zornetul cadentat al lanțurilor dela opritori, te fac să 'ntorci capul și să te uiți. Cine-o fi fațetele asta de trefla? — Un avocat Merișescu.

E un proces mare la Curte. Doi frați se cêrtă pe-o avere de opt milioane. Or să vorbescă somitățile baroului. Lumea se îmbulzesc să străbată în sală. Cine-i domnul care trecu așa grav și solemn cu'n teanc de cărți la subsuoră? Asta-i avocatul Merișescu.

Peste alți doi ani s'a însurat cu fata unui ministru și fresce s'a ales deputat, — și-a cumpărat o moșie mare pe-aprope de București, apoi alta în județul Dimbovița, unde-a dat de nisce isvore de petrol, cari, dintr'un salt, l'au pus în rândul celor mai bogați omeni din Capitală. Acum să fi vedut salutări. Și toate astea repede, cum ai bate din palme — curat ca prin basme. Și nu să dicit c'avea vro inteligență extraordinară, seu cine știe ce

dar de a vorbi, ori un spirit juridic mai de seamă, ori vro cultură mai întinsă. Nu. — Avea însă ceva mai prețios. Avea din toate câte nițel. Și cu micile lui calități, cari nu puteau supăra pe nimeni și nici pe el nu-l împovărau, călătorea sprinten, se strecura ușor prin vămile vieții. Cu acea bunătate prefăcută, cu acea viclenie potolită, care s'ar puté numi instinctul de conservare al mediocrităților, știe să se facă plăcut tuturor, și necesar omenilor de cari avea nevoie. Era sănătos, muncitor, cu socotela la vorbă, și nu se grăbia. Cunoscednd înțeleptă dicitore a nemțului, cum că norocul n'are codă, ci numai în frunte o viță de păr, el nu se ostentia s'alerge după noroc, ci-l așteptă, fi aținea calea și când era la dică, știe de unde să-l apuce, ca să nu-i scape. În mers, în îmbrăcăminte, în totă înfățișarea lui, nu găsiu nimic la el, care să bată la ochi. Dora în căutătură și asta nu totdeauna, ci numai când îl fixai mai mult, avea ceva nehotărît, împrăsciat, un amestec de frică și de vicleșug, ștatunci începea să se uite cruciș. Și era foarte ciudată privirea asta, — ai fi jurat că-i a altui om, căci nu se po-

trivea de loc cu fața lui, pururea liniștită și imobilă ca o mască.

Cu ce drag își măsura acum lungimea drumului străbătut... De unde plecase și unde-a ajuns! Uneori parcă nu-i venia să se ncredă. El, un băiat de cărciumar, feciorul lui Ghiță Merișoiu din Bărcioia, să fie în rând cu cei mai mari omeni ai țării, să trăiască o viață cum neam de neamul lui n'a visat, — își făcea par'că o mândrie din însăși umilința acestei obirșii, pe care nimeni nu i-o știe, pe care nimeni nu trebuia să i-o știe; și gândul lui triumfător, aduna ca într'o singură operă deservită, toate bunurile, toate fericirile, pe cari sôrtea i-le hărăzise, cu atâta dărnicie: moșii, palat, echipaje, servitori, cărora pâriniții lui le-ar fi sărutat mâna, er în mijlocul acestui fast, în mijlocul acestei bogății amestecătoare, nevasta lui, una din cele mai frumoșe și mai coquette femei din București, strălucia ca o zână din O-mie-și-una de nopți. Luxul, beția ei de gătelii, de juvaeruri, de baluri, de spectacole, era totă vanitatea lui și singura lui slăbiciune.

Acum se credea ajuns la capătul bi-

Țăra intră și mai ales săteanul român s'a deosebit și acum în lupta pacifică, ca și la 1877, la lupta aprigă prin voința sa, și chiar prin jertfele ce a făcut. Să mulțumim tuturor din inimă.

În numele Majestății Văstre și a țerei, permis să-mi fie acum a mulțumi tuturor dela cel mai mic lucrător și până la arhitecții și inginerii noștri, precum și exposanților de ori-ce categorie, pentru partea de muncă adusă la îndeplinirea acestei lucrări de dovadă culturală, economică și națională.

Imi mai rămâne, Sire, o plăcută datorie și anume aceea a mulțumi din inimă fraților de peste hotare, cari s'au grăbit a aduce prinusul muncii lor alături cu noi; mulțumim de asemenea tuturor celor, ce ne-au onorat cu prezența lor, muncind alături cu noi pentru a completa opera noastră și a face din Expozițiunea noastră românească, o manifestare a muncii și a științei în răsăritul Europei.

Am muncit la acest lucru, Sire, condus de două mari sentimente: acela de iubire de neam și tron.

Inchei deci cuvântarea mea strigând:

Să trăiți Majestate ani mulți și fericiți, astfel ca peste deștece ani să sărbătoriți împreună cu țera, jumătate secol de progres și fericire.

Să trăiească Majestatea Sa Regina, buna, dădă și alăsa Dămnă, care a făcut atât de mult pentru țera această, nu numai cu gândirea și scrisul, dăr și pentru renascerea frumozului trecut al industriei noastre casnice, rodnice și înălțătoare!

Să trăiească altele Lor Regale principele Ferdinand și principesa Maria!

Să trăiească binecuvântații de D-șeu vârstari pămăntesci ai scumpei noastre dinastii!

Trăiească România!

Discursul Regelui Carol.

Terminând d-l Dr. C. Istrati, Maj. Sa Regele Carol cu o voce puternică, care răsuna în întreaga arenă, cetesce următorul discurs:

Vă mulțămesc din totă inima pentru urările căldurose ce ne adresați, mie și reginei, cu această ocaziune solemnă.

Privirea retrospectivă ce ați aruncat asupra României de ieri, cu indicațiuni și fapte atât de fericite alese, pun într'un relief sezișant progresele realizate de România de astăzi. Cu o intimă și profundă bucurie salut deci prima noastră expoziție națională, adevărată sărbare a muncii românești și demnă încoronare a 40 de ani de lupte și sfortări.

Cu drept cuvânt evocați această amintire a legionarilor lui Traian și a alipirei țerei noastre de marele imperiu roman, căci acest fapt istoric domină totă viața noastră națională. Pentru România originea ei ilustră a fost în genere mândrie și sprijin.

Acastă redeșteptare a conștiinței de rasă, afirmată prin virtuțile răs-

boinice ale Românilor și printr'o aspirație seculară a unei vieți proprii, și-a găsit consacrară definitivă în Regatul român independent.

Dupa victoria de pe câmpul de război era natural să ne dăm seama de cuceririle realizate pe tărîmul luptei pacifice și să scim ceea-ce am făcut și mai ales ceea-ce ne mai rămâne de făcut pentru a merge înainte pe căi sigure și productive, spre independența economică.

Acastă frumoză espozitiune, în care se oglindesc toate manifestatiunile culturale și activității naționale, dela plugăritul tradițional până la cele mai recente creațiuni ale industriei, mică și mare, ne va arăta în mod clar progresele realizate în acest scurt timp dela epoca, de când ne-am îndreptat silințele nădate către o mai inteligentă punere în valoare a bogățiilor noastre.

Numai acei, cari cunosc punctul de unde am pornit, adecă starea noastră economică de acum 40 de ani, vor pute judeca în mod drept asupra minunatei schimbări, care s'a săvârșit în domeniul agriculturii, al industriei și cu deosebire asupra mijloacelor de transport. Îmbunătățirea acestor din urmă, mulțumită înființării căilor ferate, a încercit esportul nostru de cereale și a mărit în aceeași măsură bogăția publică.

Deși încă în perioada de creștere, industria noastră, la rândul ei, a și luat un avânt îmbucurător, care promite să satisfacă o bună parte a nevoilor noastre.

Putem dăr să fim mândri de acest mare pas înainte, care a isvorit un ecou de simpatie chiar dincolo de frontieră, în țările cari ne-au făcut cinstea să se unescă la această serbare.

Dăr să nu uităm să adresăm priinosul nostru de recunoștință bărbatilor de stat, cari au condus poporul pe această cale rodnică, desfășurând de asemenea pe tărîmul economic falnica devisă a coronei de oțel: „Prin noi înșine“.

Cu deosebire adresez felicitările și mulțumirile mele cele mai vii și cele mai sincere acelor, cari, însuflețiți de o credință nestrămutată și o activitate fără păreche, și-au pus toate silințele în această primă manifestare a propășirii naționale.

Eu declar Espozitiunea deschisă.

Mai toate pasagiile discursului regal au fost acoperite de urale entusiaste. Apoi d-l Dr. Istrati a dat cetire actului comemorativ, scris în mod artistic pe pergamament. Acest act de o mare importanță istorică, îl vom publica în n-ul nostru viitor popular.

După aceea suveranii și principii moștenitorii s'au întreținut cu persoanele aflate pe estradă, pe când corurile cântau imnul »Trăiască Regele«.

Regele și principele Ferdinand însoțiți de membrii guvernului și de suitele lor au plecat apoi pe jos să viziteze celelalte pavilione, ăr Regina și principesa Maria îi urmau în trăsura. În dreptul restaurantului român un taraf de lăutari a cântat »Hora Unirei«, ăr în dreptul pavilionului confecțiunilor, o muzică militară a cântat »Măndruliță de la munte«.

În fața marelui palat al artelor un cor al societății muzicale »Hora«, compus din 300 de persoane, a intonat »Imnul dinastiei regale române«, sub conducerea măestrului de muzică Jaurez Movilă. Apoi un alt cor populat, tot sub conducerea d-lui Movilă, a cântat diferite cantece populare.

Regele și Regina luăr loc în balconul palatului, de unde au ascultat corurile. În acest timp flota de pe lacul din fața palatului artelor a făcut suveranilor salutul de rigore. În pavilionul etnografic societatea muzicală »Carmen« sub conducerea măestrului Chiriac, a cântat »Lugojana«.

De la pavilionul etnografic Regele și Regina s'au îndreptat spre »Cula«. În dreptul »Culei« soc. filarmonică a cântat »Ca pe împăratul tuturor«, sub conducerea măestrului Costescu, ăr în dreptul bateriei, 60 de flăcăi tineri sub conducerea măestrilor Velescu și Moceanu, au făcut salutul cu steagurile în fața suveranilor. În acest timp pe turnul lui Țepeș Vodă au cântat 30 de gornisți.

În dreptul sondei, a cântat un marș fanfara liceului Mihai Viteazu, ăr în dreptul strădei Lascar Catargiu o muzică militară a cântat o horă.

În tot timpul preumblării suveranilor, întreaga vale a expoziției a răsunit de cantece. Suveranii și principii moștenitori au fost pe tot parcursul obiectul unei entusiaste manifestări de simpatii și a unor ovațiuni nesfârșite.

La orele 12 și jumătate cortegiul regal a plecat în orăș în aceeași ordine ca la sosire, în mijlocul uralelor nesfârșite ale mulțimei.

Revista politică.

Brașov, 21 Iunie n.

De câte-va zile se urmăze o viudă discuție în delegațiunile austro-ungare. În delegația ungară, membrii acesteia și-au dat totă silința scote la ivelă sumă de gravamine naționale maghiare în ce privește armata și alte cestii în legătură cu această, și nu mai puțin a îndrepta atacuri violente împotriva ministrului comun de externe contele Goluchowski, pe

care delegații unguri îl prezentară ca pe un adversar al intereselor maghiare. S'a pus la cale chiar și un vot de blam direcției politice externe a ministrului, pentru-ca pe calea această să-l facă a-se disgusta și a-și da demisiunea. S'a și prezentat în sensul acesta o propunere din partea contelui Eugen Zichy în care se cerea ca delegația să nu aprobe politica externă a ministrului și pretinde schimbarea acestei politice. Un alt delegat, Saghy, a prezentat o contra propunere care culmineze în aceea, că deși delegația nu aprobă toate declaratiunile ce le-a făcut ministrul în expunerea politice sale, totuși delegația nu-i votăze neîncredere.

Vom relua aici câteva cuvinte ce le-a dă contele Eugen Zichy în motivarea propunerii sale. El spune, că a experiat în streinătate, că „diplomația noastră (austro-ungară) a defraudat Ungaria. În întregul expozeu nu se face pomenire de Ungaria. Ce să dăcem apoi despre aceea, că diplomația noastră n'are de dă nici un cuvânt despre agitațiunea ce se face în România împotriva noastră? Contele Goluchowski a fost ambasador acolo; el ar trebui să scie. că deviza permanentă a României este: anexarea Ardealului. Ar fi trebuit să se ridice contra această, nu numai din punct de vedere maghiar, dăr și din punctul de vedere al integrității monarhiei habsburgice. Și de ce nu se întâmplă această? Pote pentru-ca Ungaria să fie ținută în șach?“

Ministrul luând cuvântul a combătut rind pe rind toate invinuirile ce i-s'a adus. La votare propunerea contelui Zichy a căzut, și aproape unanimitatea voturilor a întrunit o propunerea lui Saghy.

În ședința de la 19 Iunie a comisiunei marinei a fost la ordinea zilei desbaterea bugetului marinei. Cheltuelile sunt de 38.947.410 corone. Kmethy a cerut să se formeze o clasă deosebită de matrozii din supuși ungari. Nu s corăbii provădute cu ofiteri și matrozii maghiari, nu există deci flotă maghiară.

Urmăze o scenă interesantă. Delegatul croat Nicolici cere să i-se permită a vorbi în limba germană, căci nu scie unguresce. Se produce o îndelungată discuție, după care i-se încuviințeze să vorbescă nemțesce.

Amiralul Montecuccoli răspunde la întrebările, ce i-s'au pus și arată, că multe din cererile delegațiunii nu se pot împlini. Amiralul mai declară, că învățarea limbei maghiare în academia de marină este obligătoare numai pentru elevii cu limba maternă maghiară.

va mai fi de făcut. Întră în tocmela cu el. Toder cerea trei mii de poli gramadă. Merişescu voia să mai rupă ceva, dăr țerau pricepuse că-l are în palmă și-i parea rău că n'a cerut mai mult. În sfârșit cădura la învoială. Să-i dea acum o mie de poli și pentru rest — două poliți. Omul de legi se gândia mai departe. Scrisoarea ca scrisoarea, dăr cum să-i cumpere tăcerea, tăcerea aceea, pe care numai mărtea o pecetluiesc... S'acum îi vorbea dulce, ca unui vechi prietin. Îl întreba: unde are să se ducă? Ce-are să facă? Îl sfătui să mărge cu el la moșie, aproape de București, să se așeze acolo, să-și aibă pămăntul lui, gospodăria lui, să-și încheie și el viața, ca un om de trebă, între omenii de trebă.

Deschise casa de fier, îi numără banii

în teancuri de câte o mie, și-i făcu cele două poliți. Toder se apropie de biurou, cu ochii lacomi la grămețile de hărții, se scotoaci n sîn, scose-o cărpă murdară, o desfăcu încet, și o mână adună hărțile, cu cealaltă întinse sorisorea. Merişescu o ceti, simțindu-și fața bătută ca de jăratec, ș'o apăsare grea pe inimă, — căci era o muștrare și crudă și drăptă, pe care i-o făcea frate-său de dincolo de mormânt: „Tu ai luat și partea mea dela părinți și rōdele ticăloșiei și pierdării mele. Eu n'am luat decât rușinea, păcatele și osînda cea mai grozavă, la care pe tine nu te-am făcut părtaş...“ Apoi urmau sumele de bani, de care-i aducea aminte cum și'n ce împrejurări i le-a dat, și-l ruga să nu mai ție banii aceștia cu păcat, ci să-i dea lui Toder, care a suferit împreună cu el și

care i-a fost mai bun și mai credincios decât un frate.

Din ziua aceea Merişescu n'a mai avut liniște. Mereu se ducea la țera să vadă pe Toder. Une-ori se ntorcea dela jumătatea drumului, se nchidea în biurou și sta singur ceasuri întregi. Nu mai pleda, nu mai eșia n lume, nu voia să mai vadă pe nimeni. Nevastă-sa, îngrijată, umbla binișor pe lângă el, îi vorbea cu frică, — unde-l vedea așa abătut, își închipuia că pōte-a aflat ceva de ea, pōte-a urmărit-o, pōte...

Și într'o zi, ne mai putându-se stăpâni, îl întreba desperată:

— Ce ai, omule? Pentru Dumnezeu fă-mă să înțeleg ce e? Ți-a spus cine-va ceva? Ai primit vr'o scrisoară?

— O scrisoară?... Ce scrisoară?...

Și nenorocitul rămase palid, cu ochii holbați, cu fața înmărmurită într'o expresie de grōză, pe care privirea aceea încrușată o făcea și mai înfrorătoare. Nevastă-sa scose un țipăt și fugi. O clipă văduse mărtea.

A doua zi gazetele anunțau, cu litere grōse la ultime sciri, că marele proprietar și cunoscutul avocat și om politic D. Merişescu, făcând o vânătoare la moșia sa de lângă București, din greșală a împușcat pe unul din omenii săi, Toder Lungu, și — sdorbit de această nenorocire — cum a ajuns acasă, și-a tras un glonț de revolver în cap. Mărtea i-a fost instanțanee. Tote diarele deplăngeau pierderea acestui bărbat eminent, și făgăduiau amănunte la ediția de sēră.

(„Viața Rom.“)

Al. Vlahuță.

Cei mai numeroși profesori și medici îl prescriu zilnic

Sirolin

dăltătură: tusa, flema asudorea de noapte.

contra morburilor de plumăni, catar, tuse măgărăscă, scrofule și influență.

Se vă feriți de imitație, de aceea să se cēră: Pachetarea originală „Roche.“

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel Helveția (Schweitz).

„Roche“

Se capetă cu prescriere medicală în farmacii, Sticla 4 cor.

Budgetul ordinar a fost votat și s'au primit și cheltueile extraordinare.

Tot alaltăieri comisiunea de răsviță a delegației ungare a desbătut și primit budgetul de răsviță.

*

Unul din cele mai importante evenimente ale zilei este ruperea oficială a legăturilor diplomatice între România și Grecia. Guvernul grecesc vădând că România nu e aplecată a ceda din cererile sale adresate guvernului grecesc, ca acesta să împiedice formarea bandelor de antărți pe teritoriul Greciei și să intervină oficial la patriarhat în favorul Românilor macedoneni, n'a avut în cătrău și după-ge ministru-președinte grecesc a făcut o declarație tendențioasă în camera grecască, punând totă vina pe România, a rechemat pe ministrul său din București și pe consuli săi din posturile lor și a încredințat cu protecțiunea supușilor Greci din România legațiunea Rusiei.

Guvernul român la rândul său a publicat un comunicat, în care arată, că declarațiunea guvernului grecesc e tendențioasă, că nu corespunde stărilor faptice și că România n'a făcut altceva, decât a susținut punctul său de vedere, pe care s'a pus dela început, când a izbucnit conflictul. Tot odată guvernul român aduce la cunoștință, că legațiunea Italiei a luat asupra sa protecțiunea supușilor români din Grecia.

Tote diarele din străinătate se ocupă cu acest eveniment, și aproape toate dau dreptate României. În deosebi diarele italiene și franceze susțin corectitatea procedurii guvernului român. Cercurile diplomatice și cele turcesci deplâng — după cum se anunță din Constantinopol — ruptura relațiilor, fiindcă se tem de o nouă înăsprire a acțiunii bandelor grecesce. Organul oficial al patriarhatului Eclesiastiki Alithia „publică” deja un articol atârțător contra României și o telegramă mai nouă anunță deja trecerea unei bande de antărți din Grecia în Macedonia.

Precum se vede situațiunea e foarte gravă și sunt temeri fondate, că omorurile și jafurile îndreptate în contra fraților noștri din Macedonia vor începe din nou, decât nu va urma cumva intervenție energetică din partea Turciei și a puterilor mari interesate în Balcani, care să pună capăt omorurilor și jafurilor bandiților greci.

Din dietă.

Interpelația deput. Dr. Alexandru Vaida-Voevod în sesiunea abuzurilor și atrocităților la alegeri.

În sesiunea de la 30 Maiu a dietei d-l Dr. Vaida-Voevod a adresat miniștrilor de interne și honveđime o interpelație privitoare la abuzurile și atrocitățile, ce s'au săvârșit cu ocaziunea alegerilor în trei cercuri electorale din comitatele Sătmar și Sălăgiu.

Dr. Vaida-Voevod și-a introdus vorbirea prin a constata, că naționalitățile nemaghiare credeau, că odată cu partidul liberal va căde și sistemul care caracterizează acest partid. Credeau, că partidele coalitate vor crea timpuri mai bune, căci nu de mult coaliția căuta prietenia naționalităților, ăr actualul ministru de comerț ne-a recunoscut de partid, când pe președintele clubului nostru l'a numit „preșident al partidului naționalităților.” Țtă însă, că partidele coalitate și-au pus principiile în cuiu, ăr că s'au pus pe așteptare, până vor veni timpuri mai bune?

Era de așteptat să se facă în sfârșit alegeri mai libere, pentru-că coaliția le-a pregătit și condus. Speram, că naționalitățile nemaghiare își vor pute trimite reprezentanții în parlament, căci credeam că și în sinul coaliției s'au trezit ideile pe

carî Mocsary zadarnic le-a propovăduit timp de două decenii. Dér ne-am înșelat.

Oratorul trece apoi la alegerile din Cehul-Silvaniei, Șomcuta-mare și Carașeu și spune între altele, că încât pentru cercul Cehului, acolo e o tradiție ungurască, să nu fie permis a-se alege deputat naționalist. Sub Tisza s'a dat lozinca, că președintele partidului național român mai bine trebuie lovit în cap, decât să fie ales în acest cerc deputat. Să scie apoi, că pe George Pop au vrut să-l omóre. De fapt a fost lovit în cap și numai lui Dumnezeu are să-i mulțămescă că n'a murit. Alegătorii au fost imprăsciați cu gendarmii, după-ge fură desarmați, luându-le și pipele. Credeam, că contrarii de acum vor avé atâtea lealitate și vor ține pactul.

Pap Zollan: Cu cine ați pactat? Nu învinui, noi n'am pactat cu d-văstră.

Vaida-Voevod: Între George Pop și ómenii din Sălăgiu a existat pact. Am legat pact cu comitatul, ca noi să nu punem candidați în 2 cercuri, în schimb însă cercul Cehului să fie al lui G. Pop. Cum s'a făcut însă alegerea liberă? Când au vădut, că George Pop are majoritatea contrarii și-au luat refugiu la o nouă cursă, căci cu bătașii nu puteau face nimic, fiind ai noștri apărăți de miliție. Sciind conducătorii alegerii, că numai cagendarmii nu pot aduce alegătorii, ăr miliția e nepărtinitore, au făcut pe un preșident de alegere să demisioneze și au amănat alegerea.

Arată apoi ce va să dică amânarea unei alegeri într'un cerc cu 3000 de alegători. Gendarmii au corțșit din comună în comună și au dat porunci să voteze cu candidatul ungur. În ziua alegerii cei din Băsești au fost escortați de miliție și când au intrat în oraș, au fost primiți cu ploie de pietri. La dealul de lângă oraș au imprăsciat 800 alegători de ai lui George Pop. Au omorit pe preotul Dumitru Pop și pe un alegător.

Oratorul trece acum la atrocitățile săvârșite la alegerea din Șomcuta-mare, în care cerc a candidat însuși. Descrie decursul alegerii și abuzurile și mituirile, ce s'au săvârșit de adversarii, cari au mers până a umbla cu gendarmii din casă în casă, săvârșind brutalități asupra acestora pe cari nu i-au putut seduce. Spune cum gendarmii i-au prins și i-au bătut corțșii cu măstria proprie lor. Resultatul acestei góne a fost, că din satul Coruia corțșii abia i-au putut strînge 18 alegători din 98. Pe fruntașul Nicolae Pop al lui Costa au vrut să-l străpungă cu baioneta, acesta însă a alunecat pe cămașă, ăr omul a cădut în șanț. Gendarmul va împușcat ca pe un căne. Ceilalți gendarmi, la auđul pușcătorei, au prins poftă de omor și beți fiind de rachiu, au pușcat în poporul, care se strînsese pe partea cealaltă a drumului. I-au luat la țintă ca pe Indieni sălbatici; pe Ion Gonț l'au pușcat dincolo de gard și din caracterul ranei reiese, că fu pușcat ca odinioară pe timpul vinătorei de ómenii.

Istorișcește apoi cum alegătorii ajungând la Șomcuta, președintele alegerii i-a trāsnit prin cap ideia, de a porunci să se caute nu cumva alegătorii au arme la ei? Au găsit însă numai pipe și bețișoare de curățit pipe, pe cari le-au confiscat. În tot timpul acesta alegătorii erau ținuți impresurați de gendarmii. Expuși la atâtea miserii, alegătorii totuși nu și-au vândut votul, ei au răbdat și fóme și sete de dimineță până la 4 d. a. și au stat neclintii. Care, a fost purtarea gendarmeriei? Li loviau pe ómenii cu picioarele numindu-i Valahi, și bușeau și li batjocureau, ăr armata cealaltă comună s'a purtat în mod obiectiv. Poporul nu se încrede, decât armatei comune. Gendarmii li tratăză în mod brutal. Decă voiți ca poporul nostru să îndrăgescă limba ungurască, dați instrucție gendarmilor să cinstescă poporul.

Vorbesce apoi de alegerea din Cărășeu, prezentând date fără comentari. Spune ce s'a întâmplat în comuna Amați (cetitorii noștri de Dumineca au deja cunoștință despre jafurile și omorurile din Amați săvârșite de Unguri asupra Românilor. — Red.) unde au voit mai întâiu să omóre

pe „papa valah”, dér negăsindu-l, au chemat pe locuitorul Palincăș afară din casă și l'au lovit cu eiomogele în cap, încât a murit. Tot așa au omorit pe un alt Român. A mai fost ucis alegătorul Covaci, ăr alții răniți și stâlciți. Nicî urmă de gendarmi în comună.

Oratorul nu voescă să dică, că toate aceste vērșări de sânge le-au pus la cale guvernamentalii, direct, ca contra-candidați ai candidatulului român, dér őr-i cum s'ar presenta lucrul, mandatul lui Teleki Pal e pătat cu sânge, și decă mai este în el o schinteie din duhul înălțat al lui Deak, așteptă să renunțe la mandat.

Ni-se face invinuirea, că ațităm. Vă întreb, decî, se pôte numi agitație când invocăm duhul lui Deak? Rog pe candidatul, care a obținut acest mandat, să spună aici în fața camerei, decă am ațitat? Noi n'am învins cu bani și cu rachiu, ci cu însuflețirea, credința și convingerea poporului românesc.

Poporul nostru este convins și votează din convingere, pentru-că a suferit ca de un blăstem timp de sute de ani... (Mare sgomot... Szmrecsanyi: Te rog d-le preșident să-l chemi la ordine. A ȃis, că poporul românesc suferă de sute de ani.)

Oratorul citește apoi interpelarea următoare:

Interpelare în sesiunea abuzurilor de la câteva colegii electorale din comitatul Sătmarului și Sălăgiului.

Cătră d-nii miniștrii de interne și de honveđime.

I.) 1. Are cunoștință d-l ministru de interne, că la alegerile trecute dela Cehul-Sălăgiului, dela Șomcuta-mare și Cărășeu, organele administrației trecend peste cercul lor de competență și împotriva legii au înfruiat în mod necuviincios resultatul alegerii?

2. Decă are cunoștință, întreb, decă este dispus să ancheteze cazul, pentru a afla adevărul și de a lua dispozițiile trebuitoare pentru a pedepsi pe provocanți?

II.) 1. Are d-l ministru de interne cunoștință, că în colegiul electoral dela Cehul-Sălăgiului nisce făptuitori necunoscuți au ucis pe preotul din Hodoș Dumitru Pop și încă un alegător? și decă are cunoștință

2) este dispus d-l ministru de interne, să cerceteze după autorul moral și cel material al crimei și să preîntîmpine pe viitor astfel de crime politice printr'o pedepsă cât mai aspră?

III.) 1. Are d-l ministru de interne cunoștință, că preotul comunei Amaț, d-l Ioan Ardeleanu, a fost escortat prin gendarmi, maltratată prin organele oficiose și a fost insultat fără nici un motiv în demnitatea și libertatea sa personală?

2) decă are cunoștință, ce demersuri va face în interesul preotului și pentru a preîntîmpina pe viitor astfel de fapte?

IV.) 1) Are cunoștință d-l ministru de interne, că în comuna Amaț, unde Români cu Ungurii au trăit în bună înțelegere, făptuitori necunoscuți au intrigat pe Unguri ca să omóre pe români (Gheorghe Coaci, Ioan Șuta și Iosif Dragoș) și mulți au fost răniți?

2) decă are cunoștință, este el dispus, ca în comun acord cu ministrul de justiție să ia măsuri, ca vinovații să nu se facă scăpați într'adins, ci să-și primescă pedepsa meritată?

V.) 1) Are cunoștință d-l ministru de interne, că cu toate că Români nu au dat cel mai mic motiv la amestecul organelor oficiose și nu au comis nici o crimă politică, totuși gendarmii și unii unguri agitați au ucis pe mulți Români?

2) decă are cunoștință, este d-l ministru dispus de-a desmînji acele calomnii la adresa Românilor, că au exercitat teróre în contra ordinii publice?

VI.) 1) Are cunoștință d-l ministru de interne, că în comuna Amaț siguranța Românilor este primejduită prin locuitorii unguri și că cu toate astea până acuma nici un gendarm nu a fost comandat acolo pentru garantarea siguranței publice?

2) decă are cunoștință, este dispus de a lua aceleași măsuri pe cari obiceiuesce a le lua în casuri de pretinsă primejdie a Ungurilor?

VII.) 1) Are cunoștință d-l ministru de honveđime, că în colegiile electorale dela Cehul-Sălăgiului, Șomcuta-mare și Cărășeu, gendarmeria a terorizat în mod nemai pomenit de brutal în contra candidaților naționalisti, călcându-și menirea și în mod flagrant au lucrat în interesul candidatului guvernului și din cauza pro-

cedeului ei ilegal și contrar regulamentului a fost în neînțelegere continuă cu armata comună?

2) și decă are cunoștință, are de gând să ia măsurile necesare pentru restabilirea încrederei generale cătră puterea armată?

VIII.) 1) Are cunoștință, d-l ministru de honveđime, că în comuna Corina gendarmeria a pușcat asupra poporului pacinic, omorând fără nici un motiv pe Costan Pop și pe Ioan Honț și răniind grav pe Zaharie Pop, Costan Berț și Ioan Costin, necunoscend limba poporului și neputendu-se înțelege cu el?

2) decă are cunoștință, are de gând să ia dispozițiile necesare de a pedepsi pe vinovați și de a comăndui în ținuturi românesce astfel de gendarmi, cari cunosc limba poporului?

Președintele: Conform §-ului 205 din regulamentul camerei, interpelarea se va preda d-lor miniștri de honveđi și de interne.

Din cercul electoral al Caransebeșului.

D-l Dr. Ioan Sêrbu, care se scie, că la alegerile trecute dietale a fost contracandidatul naționalist al guvernamentalului Burdia, președintele comunității de avere — care cu ajutorul presiunilor oficiale a eșit învingător — publică în „Pop. Rom.” un apel cătră alegătorii săi naționalisti, în care dice între altele:

Eu am alergat în multe părți pentru a întâlni pe căpeteniile partidului nostru național, cărora le-am povestit lupta noastră și întâmplările, ce ni-au pricinuit pierderea mandatului de deputat pentru mine, candidatul vostru. Cu ei m'am sfătu-it ce ar fi să facem. Și dênșii au fost de părere să nu încercăm calea protestului. Acesta cere mari cheltuieli de tot. Și curia regescă, care ar avé să judece protestul, cine scie decă n'ar învarti doveđile noastre de nelegiuiri ce s'au făcut așa, ca să pótă scăpa de cădere pe ocrotitorul miniștrilor, pe partizanul lor Burdia.

Apoi nouă nu ni s'au împărtășit în scris, cu subscriere de martori, nici pe departe așa de multe călcări de lege, câte s'au făcut, câte ni s'au povestit. Nici nu ni s'au spus toate anumit cu tot rostul. Scim că s'au dat voturi cu sutele pentru cei-ce au rămas acasă, s'au dat voturi mincinoase pe numele lor. Scim că au fost aduși de cei nedreptățiți să voteze în césul din urmă, când nu mai era aproape nici un control, dér mărturie destul de multe căt să nimicim toate voturile ce au scos dușmanii mai mult, nu avem.

Ast-fel am hotărît împreună cu fruntașii partidului să părăsim această cale a protestului. Dér mai este o pricină pentru care Burdia, decă ar fi dreptate în țera, nu pôte fi deputat: Fiindcă e președintele Comunității de avere. După legile mai nouă ale țerii el trebuia să-și dea mulțămirea din preșidenția înainte de a fi ales deputat. Decă n'au făcut-o, trebuie scos din deputație. Pe această cale deputații noștri au făgăduit a cere la Dietă ștergerea lui dintre deputați. Nu putem sci decă vom ajunge la vre-un capăt cu acesta. Cărmuitorii de astăzi pot să-l scape și de acest cursur, mai ales când sciu, că noi avem să câștigăm de aici. Să vedem.

La totă împlinirea eu vă rog, cum v'am rugat și la despărțire, să stați liniștiți, să nu faceți nimăruii nici un rău, să lăsați în pace și nemernicii, cari acuma au fost în tabăra dușmanului.

SCIRILE DILEI.

— 21 Iunie n.

Înființarea comunității bisericesci române la Viena. Pe astăzi, Joi, societatea „Clubul Român” din Viena a convocat o adunare extraordinară a membrilor săi. La ordinea zilei este chestiunea înființării comunității bisericesci române în Viena. Invitarea, care ni-s'a trimis, este semnată de d-nii Dr. St. N. Ciurecu preșident, Horia Petra-Petrescu, secretar și Dr. Virgil Cioban preot.

Inscripții unguresci pe edificiile militare. Ministrul comun de răsviță Pitreich a dat ordin tuturor comandelor militare din Ungaria, să pună pe toate edificiile inscripțiuni unguresci pe lângă cele germane.

O scire adusă de „Telegraful Român” din Sibiu, ca primită din București, în care se spune, că cunoscutul scriitor N. Iorga ar fi fost atins de o bolă gravă, a alarmat publicul român dela noi, și din mai multe părți am fost întrebați chiar

prin telegraf, decât scirea se adevărească. Căerând informațiunii dela rudeniile mai aproape ale d-lui Iorga din Brașov, am aflat, că scirea adusă de »Tel. Rom.« este cu totul neîntemeiată, ceea-ce cu plăcere aducem la cunoștință cetitorilor noștri. E foarte regretabil, că confrății dela »Tel. Rom.« nu controlează mai bine scirile ce le aduc.

Primarul Vienei Dr. Lueger la București. Săptămăna trecută Joi la orele 12 primarul Vienei Dr. Lueger însoțit de 12 deputați și consilieri comunali a plecat la București, luând drumul prin Galiția și Bucovina. Vineri dimineața a sosit la granița României la Burdujeni, unde a fost primit de o delegațiune a consiliului comunal din București în frunte cu ajutorul de primar d-l Al. Ciurcu. De aici oșpeții și-au continuat drumul într'un vagon de salon pus la dispoziția lor de către guvernul român. În toate orașele principale: Bacău, Focșani, Buzeu, Mizil, Ploști d-l Lueger a fost întâmpinat de mulțime mare de popor cu ovațiuni. Primarii au rostit discursuri și s-au oferit buchete de flori. Intrarea în București a fost un adevărat triumf. Primarul Vienei a fost primit ca un rege. Ne lipsește spațiul pentru a reproduce toate detaliile. Ajunge a spune că miniștrii, primarul, consiliul comunal și diferiți bărbați de stat s-au întrecut în ospitalitate față cu primarul Vienei și însoțitorii săi. Regele l'a primit în audiență convorbind cu dânsul mai bine de o oră. Tot așa și regina. S'au dat mai multe banchete în onoarea distinșilor oșpeți. La banchetul primăriei primarul Vienei cu primarul Bucureștilor, M. Cantacuzino, s'au îmbrățișat și sărutat. Lueger a fost de față și la deschiderea expoziției, ăr Mercuri dimineața s'a întors pe aceeași linie la Viena, ducând cu sine cele mai frumoase impresii despre dragostea și ospitalitatea poporului român... »Am făcut și eu un mic serviciu Românilor ardeleni — der m'eu simt răsplătit însutit cu dragostea și alipirea tuturor Românilor« — a d'is Lueger cătră un țiarist român.

În cercurile politice maghiare vizita lui Lueger la București și primirea entusiastă, ce i-s'a făcut, a produs multă su-părare.

Partidul naționalist din dietă va ține Duminecă, la 24 Iunie n., după amiezii la 4 ore ședință pentru a desbata asupra adresei ce deputatul sârb, d-l Dr. Polit a redactat, ca răspuns la mesajul tronului.

»Tără mică și săracă.« Țiarul »Brașsoi Hiriap« în numărul său de ieri își exprimă supărarea cea mare, ce o are pe Români din regat din pricina, că au făcut o primire atât de călduroasă primarului Vienei, despre care se știe, că cu puține zile înainte aranjase o demonstrație contra Maghiarilor (mai corect: a Judeo-Maghiarilor) la Viena. N'avem de loc chef a intra în gâlceavă cu foia maghiară din Brașov, der trebuie să relevăm un pasagiū din articolul ei îmbufnat, anume pasagiū, unde se constată că autonomia vamală ăta »chiar și într'o țară relativ mică și săracă cum e România, dă curagiul de a face expoziții generale.«

Noi socotim că tocmai cei dela »Br. H.« ar trebui să știe mai bine decât noi, că în fie-care an vr'o 100,000 Săci își agonisesc hrana și banii din cari își plătesc dările și nevoile în România, căci de n'ar câștiga acolo, ar fi siliți să emigreze în America. Din contră din România cea »mică și săracă« n'a trecut încă nimeni dincă se solicită lucru și pâne. În România se mai hrănesc tot Levantul și totă Bulgăria săracă... Nu stă bine deci unei foi, care e atât de aproape de graniță și ar trebui să cunoască împrejurările, să debiteze afirmațiuni atât de cornorate.

La alegerea de notar din Lăscud. Părintele Ioan Handrea, paroh gr. cat. în Sălcud, ne trimite »o lămurire« mai lungă la ceea-ce s'au susținut despre d-sa în notița din nr. 118 al foiei noastre privitoare la alegerea de notar din Lăscud. Din tot ce vr'e să »lămurască« părintele H. un lucru este și rămâne clar, că într'adevăr dânsul ca »membru virilist în comitetul comunal după averea soției sale din Lăscud«, și-a ținut de datorință »a sprijini pe vărul său, care a supt țigă românească și care e un băiat de omenie... Cu alte cuvinte confirmă însuși părintele H. ceea-ce a afirmat în chip cu totul inofensiv corespondentul »Emilian«, că dânsul și-a dat votul pentru contra candidatul celor doi candidați români Dorea și Moldovan. Mai spune părintele H., că poporul ar fi aclamat pe candidatul celor dela putere și »vărul soției sale« și că nu numai dânsul și-a dat votul pentru el. Nu spune însă, de ce solgăbirul a candidat dintre 5 concurenți (între cari 2 români) numai pe

cei 3 maghiari. Celelalte observări și expectări ale părintelui H. nu se țin de obiect.

Decorație. Subofiterul de socotelă, cl. I (Rechnungsunteroffizier) Ioan Oanceu dela reg. de inf. Nr. 62 a fost decorat cu crucea de argint cu corônă pentru serviciile sale de mulți ani împlinite cu credință și simț de datorie.

Nou avocat. D-l Dr. Petru Vaida din Nadiș (Sălagiu) a făcut în ziua de 18 Iunie a. c. censura de avocat cu distincție înaintea comisiunei din T.-Murșului.

Cununie. D-l Romul Bolezan învățător își va serba cununia religioasă în 28 Iunie st. n. cu d-șora Mariôra Stoilă, învățătoare, în biserica gr. cat. din Sibiu.

Cancelarie advocațională. D-l Dr. Octavian Pavelea anunță, că și-a deschis cancelaria de avocat în Beclean, comitatul Solnoc-Dobăca.

Târgul de țără din Sighișoră. În Sighișoră se va ține târgul de vite în zilele de 22 și 23 Iunie n., ăr târgul de mătură în zilele de 24, 25 și 26 Iunie n.

Biserica românească în America. Țiarul »Românul« din Cleveland anunță cu bucurie, că zilele acestea se va depune piatra fundamentală a primei biserici românești din America. Această va fi biserica română gr. cat., ce se va zidi în Cleveland prin stăruințele neobosite ale părintelui Dr. Epaminonda Lucaci. Fie-care membru fondator va primi o cocardă artistică, pe care o va purta la pept. Cocarda are icônă sf. Elena și inscripția: »Membru fondator al bisericii române gr. cat. din Cleveland O. S. M. N. A.« Membru fondator se consideră fie-care, care plătește o sumă dela 5 dolari în sus. Cocardele se pot procura dela părintele Lucaci 19 Box Station A. Cleveland O. ori dela cassierul I. Coman, 36 Herman Str. Cleveland O.

Foc la expoziția din București. Marți spre Mercuri noaptea a izbucnit un incendiu în pavilionul »Cofetăria Regală«, situat în piața Traian dela expoziție. Pavilionul a ars până în pământ. Totă marfa aflată în pavilion, a fost însă scosă la timp. Mulțimită intervențiunei grabnice a pompierilor focul a fost localizat, fără a cauza și alte pagube.

Inapoiati din America. »Românul« roagă toate foile să reproducă următoarele: »În Statele Unite din Nord-America este lege, care împedecă și opresce strict a intra pe toți sub titlul, că sunt angajați la lucru. Pe aceștia dela graniță li reînapoiază fără nici o vorbă și nu e cu putință a-i trece. Casul cel mai nou îl avem cu 16 inși, cari au plecat cu adrese la Cleveland și sosiți în Newyork au declarat, că sunt angajați cu plată de un dolar pe zi. Toți, fără excepțiune au fost reînapoiati. Deci interesul fie-căruia cere, ca această declarațiune să nu o facă ci. de voiesce să vie, să dică că vine să-și vadă nemurii, ori altceva, der să nu dică că vine la vre-o lucrare și că este angajat de cineva.«

Nu mai sunt zgrăbunțe, exemă, para-ziți, pistrui, pete de ficat și alte necură-țeni ale feței pentru cei-ce întrebuințază laptele de castraveți engles, cel prea vestit și cu totul inofensiv al lui C. Balassa. Acest lapte face pelia obrazului frescă, albă și o întineresce. Efectul se arată după două trei ungeri. Să se bage de sēmă, ca pe fie-care sticlă să fie scris numele Balassa, o sticlă 2 cor. Săpun veritabil engl. de castraveți 1 cor. Pudră 1 cor. 20 bani. Se capătă în farmacii. Trimite cu poșta farmacistul C. Balassa, Budapest — Erzsébet-falva.

Din Basarabia.

Noul țiar »Basarabia«, ce apare la Chișineu, în ultimul său număr publică un articol, care poartă ca motto cuvintele »Deșteptă-te Române din somnul cel de mörte«. Țtă încheierea acestui articol:

..Limba noastră a ajuns de o vorbesc numai țărani. Boierimea și inteligenții noștri, cari tot'dauna au trăit și acuma trăesc din munca și sudorea țărânului, au uitat limba lui, se rușinează de a-și dice, că sunt Moldoveni și nici nu le pasă de interesele atât sufletesci, cât și materiale ale poporului său.

Chiar numele de Moldovan a rămas ca un nume de rușine, ca un nume de ocară...

Der sună ceasul doșteptării. Valurile puternice ale mișcării sloboditoare din Rusia au ajuns și la ungherurile noastre.

Răsunetul revoluțiunei îngrozitoare, care a cuprins, ca un pojar, toate ungherile imperiului rus și care a sdruncinat până la temelie clădirea putredă a singur-stăpânirii muscălești — a trezit din somn și pe Moldovanul nostru.

Tote norodele din Rusia s'au sculat și cer drepturile sale călcate de cotropitorul muscal.

La rândul nostru și noi Moldovenii să ne sculam și să cerem drepturile noastre naționale.

Deșteptă-te der Române
Din somnul cel de mörte
In care te-adânciră
Barbari de tirani.
Acum ori nici odată
Croiesce-ți altă sorte...

S'arătăm în lumea totă
Că Românul n'a perit
Că în vorbă și în faptă
Este vrednic de trăit.

„Terorismul în Săcele“.

Cu privire la articolul publicat în nrul 116 (Nr. 22 de Duminecă) al »Gazetei Transilvaniei« ni-se trimite următorul comunicat:

On. Redacții a »Gazetei Transilvaniei«

Loco.

La publicațiunea apărută în nrul 22 al »Gazetei Transilvaniei« dela 9 l. c. sub titlul »Terorismul în Săcele«, am onore a Vă înștiința, că în această afacere în ziua de 1 și 20 Iunie sub nrul 203 fisp. s'au luat măsuri oficiale.

Brașov, 20 Iunie 1906.

ss) Biró
secretar al fișpanului.

Pavilionul Bucovinei.

Situația. — Secția istorică. — Secția literară. — Industria casnică.

În partea stângă a pavilionului austriac, cu fața pe vechea șosea a Filaretului, adică calea Dobrogei, e construit pavilionul Românilor din Bucovina. Forma acestui modest, der bogat pavilion, e al mănăstirii Putna.

Cum intri în acel pavilion de întîmpină membrii simpaticeului comitet organizator, cari îți dau toate destăvuirile trebuincioase.

Pavilionul cuprinde trei secțiuni: istorică, literară și a industriei casnice. Fiecare prezentă pentru noi, Români din regat, un deosebit interes. Sunt acolo obiecte vechi, odore bisericesci și produse de ale industriei casnice bucovine, cari ne amintesc trecutul frumos și glorios al Moldovei.

Facem o înșirare a celor expuse.

În secția istorică, cu forma de altar bisericesc, sunt aședate cu îngrijire, în vitrine, un mare număr de odore bisericesci. În primul rând e epitaful lui Ștefan cel Mare găsit în mănăstirea Dragomirovna, un alt aer dela mănăstirea Putna, reprezentând pe Ștefan cel Mare și pe dâna Maria soția lui Ștefan și ficia lui Radu cel frumos. Apoi un acoperământ dăruit de Ștefan cel Mare episcopiei din Rădăuți la anul 1493.

Două pânze bogat împodobite au cusute pe ele în fir de aur portretele domnilor Simion și Eremia Movilă, ctitorii mănăstirii Sucevița.

Sunt apoi două epitafuri dăruite de Ștefan cel Mare mănăstirii Putna. Pe unul e portretul Domnului și al fiului său Alexandru, ăr pe celălalt e chipul dânei Maria de Mangop.

E o perdea de biserică țesută de soția domnului Simion Movilă, apoi un aer dăruit de fostul mitropolit al Moldovei, Warlaam.

La intrarea secției istorice, în stânga, e aședat un jilt episcopal dela episcopia din Rădăuți, lucrat din lemn de stejar și sculptat cu foarte multă artă; jiltul pare a fi foarte vechi. La dreapta intrării secției istorice e aședată o strană de lemn bogat sculptată de un țeran din comuna Vicovul de sus.

În mijlocul secției istorice e aședată o repidă lucrată la Venetia, unde se află încă modelul și dăruită de Ștefan cel Mare mănăstirii Putna.

Într-o vitrină aședată în partea mijlocie a pavilionului sunt așelate următoarele obiecte bisericesci, lucrate în aur și unele împodobite cu pietri scumpe: O icônă triptică, proprietatea mănăstirii Putna. Despre acea icônă legenda spune, că Ște-

fan cel Mare o purta cu dânsul în luptele sale și că grație ei vitelul voevod repurta victorii.

E apoi un colivar rămas dela Alex. Lăpușneanu; o cristelniță și câte un chivot dela mănăstirile Putna și Sucevița și paftalele lui Veniamin Kostaki.

În vitrina din stânga părții mijlocii sunt aședate evangheliile vechi păstrate în mănăstirea Homor. Pe una din ele se află zugrăvit Ștefan cel Mare, ținând în mână o biserică.

Sunt de asemenea mai multe icône din mănăstirile Putna și Dragomirovna. Pe icônă din Putna se vede un început de inscripție românească din secolul al 16-lea, alături de obicinuile de pe atunci inscripții în slavonesce.

*

În secțiunea literară e aședat un dulap cu volume cuprinzând literatura produsă de scriitorii români din Bucovina de când această parte a Moldovei se află sub stăpânirea Austriei.

Tot în această secție e aședat relieful ruinelor cetății Suceava. Lângă el e pusă o fotografie, care arată cum a fost cetatea aceea când era în ființă.

În fața intrării e ridicată o copie de pe stîlpul pe care domnul Mihail Racoviță l'a ridicat în localitatea Vama la anul 1816. Pe copia stîlpului e reproducă și inscripția de pe original, cu litere cirilice.

Pe pereții sunt aședate portretele fostilor președinți ai societății de cultură și literatură a Românilor din Bucovina.

În aceeași încăpăre cu secția literară sunt aședate diferite lădi vechi și mobile țărănești lucrate la școala de lemnărie de către elevii profesorului Piștea.

Apoi e un pupitru cu număröse monede vechi colecționate de căpitanul de gendarm Fischer. Tote acele monede au fost găsite pe pământul românesc. Ele sunt aședate în ordinea vechimei. Colecția începe cu două monede de ale lui Bogdan, întemeietorul Moldovei.

*

În a treia secție a pavilionului Bucovinei sunt aședate obiectele de industrie casnică ale Românilor din Bucovina.

Sunt acolo bogate colecții de cusături naționale, maramă de borangie, alțiți, cămăși, fote, scörte, covore, perdele, batiste, cingătoare, etc.

Apoi sunt păpuși îmbrăcate cu costume naționale din București.

Într'unul din dulapurile acestei secții se pöte vedea o colecție de batiste rămasă dela familia domnitoare a Movileștilor. Pe o batistă e cusută în fir stema Moldovei; alta anul 1628, pe a treia sörtele, pe a patra luna. După cum se vede această colecție de batiste se păstrează de aproape 300 ani.

De-asupra intrării pavilionului sunt două tablouri lucrate în color: unul reprezintă mănăstirea Putna, cum a fost ea la data zidirii; ăr al doilea reprezintă planul luptei pe care Ștefan cel Mare a avut-o cu polonii la Cosmin.

Deși sunt atâtea obiecte de mare preț în pavilionul Românilor bucovineni, totuși nu s'a sfîrșit cu împodobirea lui. Mereu se aduc alte vitrine și alte obiecte, cari vor face pavilionul și mai atractiv.

Credem, că e o datorie pentru fie-care român, care va visita expoziția, să viziteze și prețiosul pavilion al fraților bucovineni.

(„Dim.“)

C. Demetrescu.

ULTIME SCIRI.

Ploiesci, 21 Iunie. Primarului Vienei Dr. Lueger, care se întorcea spre casă cu trenul de Moldova, i s'au făcut în gara de aici mari ovațiuni.

Budapesta, 21 Iunie. Se svonesce că la apropiatele desbateri asupra contestațiunilor înaintate contra mandatorilor deputaților români și sârbî, aceștia ar fi decis a nu se apăra, considerând contestațiile ca absurde.

Petersburg, 21 Iunie. Regimentul 2 de inf. și două regimente de cazaci din Odessa s'au revoltat. În Kiew s'a dat foc închisorei. În Sebastopol corăbiile au fost desarmate.

Convocare.

Comitetul despărțământului I. (Brașov) al Asociațiunii invită pe toți membrii aflați pe teritoriul despărțământului nostru la o consultare, ce se va ține *Duminecă* în 11 (24) Iunie 1906 la 3 ore d. a. în Casine română din loc, în vederea pregătirilor de lipsă pentru primirea adunării generale a Asociațiunii, ce se va ține în anul acesta în Brașov în zilele de 8/21 și 9/22 Septembrie 1906. Din ședința comitetului despărțământului I. (Brașov) al Asociațiunii.

Brașov, în 3/16 Iunie 1906.

Andrei Bârseanu m. p., Nicolae Bogdan,
directorul desp. secretarul com.

Din America.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.”)

Cleveland, O., 4 Iunie 1906.

(Evreul Lugstein sub numele de George Lugoșanu se vîră între Români și face propagandă socialistă.)

Domnule Redactor!

Ținându-mi de datorie de a vă trimite din când în când câte-o scire despre Românii din puternica republică, reviu și acum a vă comunica următoarea tristă și penibilă scire:

D-le Redactor și onor. public cetitor! Lucru bine cunoscut este de totă lumea, că poporul lui Israel este care introduce instigațiuni și tulburări în toate națiunile. Și blăstematul fiu al lui Iuda și Caiafa, a profitat de sormanul și lesne credătorul nostru popor român, chiar și aci în noul continent, unde vede cu ochii lui de hienă, că sormanul popor emigrăză în masse compacte. Și jidovul lucrăză pe toate căile, pentru a-l conrupe și aci, unde libertatea e dată fie-cărui venit.

Este lucru știut, că socialiștii din America de Nord, cari sunt numai jidanii și căți-va renegați și inculți fii ai altor națiunilor, își au marele sediu în New-York, de unde fără nici o cruțare de cheltueli își împărtășesc firele lor organice în toate statele, numai pentru a conrupe pe sormanale popore muncitoare din teribilele fabrici de fier.

Sunt mai bine de doi ani de când în orașulul Erie din statul Pensilvania, a apărut un individ, care frecuenta adeseori cercurile românesco. Acest individ era Evreu și ținea discursuri înflăcărate socialiste, voind cu ori-ce preț a induce pe sormanii Români pe acele căi pezișe și cu totul greșite, ăr Români în naivitatea lor mai mult copilărescă, îl respăltau cu mii de aplause când susnumitul Evreu socialist se cobora jos dela tribună. Români, Sași și alte națiuni presente strigau „să trăiescă”, că așa e bine, ca cu toți să apucăm „calea ploretariatului”. Of, sorman popor român, mult încercat și prea încredător!

Dér susnumitul fiu al tartarului, nu s'a mărginit a rămâne numai în Erie, ci a pășit și în Cleveland, statul Ohio, unde a înțeles, că e grosul Românilor și unde credea, că succesele sale vor fi încoronate. Dér s'a înșelat D-sa, căci aci i-s'a arătat ușa. S'a adresat în nenumărate rânduri, spre îndeplinirea scopului său, societății *Carmen Sylva*, dér noi nici nu am voit a lua în considerație hărțile sale, care îndată ce le primeam, le și distrageam.

D-nia sa indignat de această „nerecunoscință”, s'a prezentat în 30 Maiu la o serbare a societății *Româna Carpatină* și în discursurile sale infecte jidano-socialiste, atacă chiar societatea *Carmen Sylva*, că nu i-ar fi răspuns la nisce scrisori.

Imediat s'a alcătuit un consiliu de arbitri, din mai multe persoane competente, toți preșidenți ai societăților române, cari erau prezenți, împreună cu secretarii d-lor, și însoțiți de câte un consilier. Fiind tras la răspundere d-sa, a fost forțat să-și retragă tot ce a vorbit, dér pociunatul a trinitit pălăria odată de masă și ca un nebun a fugit afară, adresând diferite cuvinte injurioase, spuind că nu i-se face dreptate.

M'am nisuit în cele din urmă a căuta și a-i afla numele și situația în care se află, pentru a vă raporta, ătă deci ce am aflat:

Acest individ a emigrat din România, sub numele de *Lugstein*, unde era croitor prin Sf. Vineri, aci însă apare sub numele de *George Lugoșanu*, ați însă, spre marea noastră mahnire aflăm, că el, fiul tartarului, ocupă și un loc de frunte în societatea *Unirea Română* din Erie, căci jidanul a știut să se introducă în corpul Românilor ca un virus, său ca o scorpie algeriană otrăvită.

Sormanul popor român! ce va fi de el, decă aci în țără streină va apuca pe ideile socialismului!

Terminând, rog pe toate onor. diare române din Transilvania și România a reproduce această scrisore, numai și numai ca bieții Români să se ferescă de astfel de pociunați.

Acenle Germany.

Reuniunea

învățătorilor români uniți din Archidieceasă.

De lângă Mureș, Iunie 1906.

În raportul comitetului central înaintat adunării generale pe anul 1904/5, se dice despre despărțământul *Fărăgău*, cum că procesul verbal al adunării de toamnă al acestui despărțământ lipsește. În raport nu se amintesc, cumcă acest proces verbal s'a pierdut la centrală, său acela nici nu s'a așternut; în ambele cazuri comitetul central avea datorință de a suplini lacuna această, cerend protocolul dela președintele despărțământului la timpul său, evitând prin asta blamarea unui despărțământ în public, silindu-l la observarea statutelor.

Adunarea de primăvară s'a ținut în comuna mare Teaca, unde a disertat învțătorul nostru din Lugig Simion Cioloca: „Despre lux”, ăr învțătorul din Fărăgău Octavian Man „Despre beție”. În adunarea această învțătorul din Ercea Demetriu Cioloca, pentru de a se pute constata cauzele, pentru cari în școle nu se face progresul dorit, a propus ca în adunarea de toamnă fie-care membru să adune datele referitoare la următoarele întrebări: 1. Căți băeți sunt obligați a frecuenta școala? 2. Căți au frecventat și căți nu? și din ce cauză n'au frecventat? 3. E provădută școala cu recuisitele necesare? 4. Cum se interesăză senatul școlastic de școala? 5. Actul de dotațiune a învțătorului.

Comitetul central amintesc în urmă despre acest despărțământ, cumcă membrii încă plătesc foarte neregulat taxele și cele intrate nu le administreză cassarului general. Avem să observăm, cumcă despărțământul acesta nu și-a trimis conspectul despre membrii din anul trecut, ăr după conspectul așternut din anii anteriori, are 18 membrii ordinari. Decă luăm de basă nrul 18, membrii ordinari din acest despărțământ au să plătescă anual 72 cor.; în anul 1904/5 n'a intrat însă la centrală nici un filer, în anul 1903/4 asemenea nu s'a administrat nimic ăr în anul 1902/3 numai 34 cor., prin urmare pe acești 3 ani din urmă despărțământul acesta are o restanță însemnată de 182 cor. Ne mirăm foarte, cum comitetul central nu purcede cu totă rigorea în contra acestui despărțământ neglijent și nu se folosește de avantajul dat din partea Prea Veneratului Consistor, ca pe calea oficiului protopopesc se pornesc cercetare disciplinară în contra membrilor neglijenți. Ne mirăm foarte, că acest despărțământ situat pe pământul cel mai productiv al Transilvaniei, avend atăția parochi inteligenți, nu se pôte lăuda cu nici un membru fondator, ba nici cu vre-un membru ajutător? Cu astfel de procedură nu vor înainta interesele reuniunii, și de geaba se nisesec învțătorii din alte despărțăminte, când despărțăminte, ca al Fărăgăului îi împedecă în înaintare prin indiferentismul său.

Despărțământul *Giurgen* și-a ținut

adunarea de toamnă în Valea-Jidanului, unde Augustin Rîșnița, învțătorul din localitate a ținut lecție practică: „Litera O” și a disertat tot densusl tema „Unde-i unul, nu-i putere”.

Adunarea de primăvară s'a ținut în Varviz, unde a disertat învțătorul din localitate despre: „Educațiunea copiilor în casa părintescă”. Lecție practică nu s'a ținut, fiind-că examenele cu elevii de școala de-acolo s'au terminat mai înainte. Ne mirăm foarte, cum-că pentru-ce nu s'a ținut prelegere practică, căci învțătorul din localitate își pute aduna și mai târziu vre-o căți-va elevi, cu cari își pute îndeplini datorințele sale avute după statutele noastre.

Despărțământul acesta este situat, nu ca al Fărăgăului, pe un pământ în mare parte steril totuși se pôte lăuda cu 6 membrii fondatori, anume d-nii: Aug. Dobrea, proprietar în Tulgheș, Alex. Donescu, paroch în Vasnar, Virgil Codarcea în Șermaș, Aurel Nicolescu, comerciant în Tulgheș, Simion Retezan, învță. în retragere și Ioan Dobrea, paroch în Corbu. Dintre parochii din acest despărțământ s'au înscris în sensul statutelor mai mulți de membrii ordinari, anume d-nii: Pompeiu Budnariu din Valea-Jidanului, Gavril Ciobotar în Ghimeș-Făgeț, Demetriu Drăgan în Dămuc, Ioan Mora în Tulgheș și Vasile Uzica în Varviz. Dela membrii ordinari au intrat la centrală în anul 1904/5 125 cor., în 1903/4 82 cor., ăr în 1802/3 140 cor. Despărțământul acesta este unul dintre cele mai zelose și mai laborioase, care în secuime ne face numai onore, dându-ne mângăere, cumcă va lupta și în viitor tot cu zelul probat până acum intru ajungerea scopurilor noastre culturale. Să trăiescă conducătorii la mulți ani!

Mureșanul.

Mulțămită publică.

D-na și d-nul *Andrei Bârseanu* au dat, în memoria fericitului lor părinte reposit, preotul *Toma Bârseanu* Reuniunii femeilor române pentru ajutorarea văduvelor sêrace din Brașov și Săcele, — suma de 100 cor.

Pentru acest dar exprimăm d-nei și d-lui *Andrei Bârseanu* cea mai viuă mulțămită și recunoscință, iar pe fericitul lor părinte Dumnezeu să-l odihnescă în lăcașurile dreptilor.

Brașov, 6 Iunie v. 1906. Pentru comitetul Reuniunii: *Balașa Blebea*, preșidentă, Dr. I. *Blaga*, secretar.

*

Comitetul Despărțământului I. (Brașov) al Asociațiunii aduce și pe calea această mulțămite cele mai căldurose d-lui A. *Boldor*, învțător în Codlea pentru ajutorul dat și pentru instructivele prelegeri economice, ce le-a ținut în mai multe comune de pe teritoriul Despărțământului nostru; îi mulțămesc. On. Comitetul central pentru suma de 100 corone ce ne-a dat ca ajutor pentru ținerea prelegerilor populare economice, On. Comitetul parochial din Feldiără pentru suma de 8 cor. d-lui A. Bârseanu pentru suma de 6 cor. ca spese de cărușie făcute, cu ocaziunea reorganizării agenturii comunale, respective cu prelegerea poporală; d-lui Ioan Petrovici pentru suma de 1,20 cor., cu care a procurat materialul de lipsă la skiopikon pentru prelegerea din Vulcan.

Mulțămesc mai departe tuturor acestora, cari au făcut donațiuni pentru bibliotecile populare și în special d-lui *Zaharie Bârseanu*, artist dramatic pentru suma de 50 cor., cea dăruit-o din venitul unei reprezentațiuni teatrale; tinerimei din Prejmer pentru suma de 10 cor, dăruită din venitul unei petreceri; agenturii din *Bod* pentru suma de 3,30 cor., celei din *Satulung* pentru 1,40 cor., agenturii din *Dârste* pentru 4 cor., lui *Nicolae Ecorția* și *G. Grămadă* din *Țanțari* pentru câte 1 cor.; lui *Silvestru Pălăea* din *Feldiără* pentru 20 cor.; lui *Stefan Taus* și *I. Taban*, din *Feldiără* pentru câte 1 cor. agenturii din *Feldiără* pentru 6,12 cor. agenturii din *Brașovul-vechiu* pentru 4,80 cor. agenturii din *Cristian* pentru 3,40 cor.; On. Comitetul central pentru 155 de broșuri, d-nei *Elena Dr. Mureșianu* pentru 2 esempl. din *Carnetul roșu* și d-lui Dr. I.

Blaga pentru 10 esempl. din anuarul VII al fondului de teatru.

Din ședința comitetului Despărțământului I. (Brașov) al Asociațiunii.

Brașov, în 3/16 Iunie 1906.

A. Bârseanu m. p. Nicolae Bogdan,
directorul des. secretarul com.

NECROLOG. Subscriși cu adâncă durere Vă aducem la cunoscință, că iubita noastră mamă, soră și bunică *Sofia Manu* născ. Deac, după scurte suferințe și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului Lui, în 5 (18) Iunie la 3 ore dimineața în etate de 82 ani și la 1¼ an al vîduviei sale. Rămășițele pămîntesci ale scumpei noastre defuncte se vor înmormenta Miercuri, în 7 (20) Iunie a. c. la 4 ore p. m. din casa rece a Capelei din Gróver și se vor așeza spre vecinica odihnă, după ritul gr. cat., în cimitirul aceleiași capele. Despre această ireparabilă pierdere încunoscințăm pe toate rudeniile, amicii și cunoscuții. Dumnezeu să-o odihnescă în pace!

Brașov, în 6 (19) Iunie 1906, Vêd. *Hermina Moldovan*, *Valeria Moldovan*, ca fice. Vêd. *Maria Gerendi*, ca soră. *Emma Manu*, ca noră. *Iustinian Moldovan*, ca ginere. Număröse rudeni, nepoți și nepôte.

Examele de încheiere

la școlele secundare și superioare din Brașov.

A) La școlele secundare:

Joi, Vineri și Sâmbătă, în 15, 16 și 17 Iunie v. va fi examenul oral de maturitate la gimnasiu. La examenele de maturitate nu pot asista școlarii; pentru publicul mare sunt deschise.

Examele particulare cu școlarii particulari (privatiști) din școlele medii se vor ține în zilele de 19—23 Iunie v., avend a se presenta școlarii privatiști în 19 Iunie v., în cancelaria direcțiunii și a plăti taxa de examen.

Examele publice de încheiere la gimnasiu: Marți în 27 Iunie v. dela 7½—11½ ore a. m. cu clasele VII, VI, V și IV. Dela orele 11½—12 a. m. declamațiuni și coruri. Dela orele 3—6 p. m. examen cu clasele III, II și I.

La școala reală: Miercuri, în 28 Iunie v. dela orele 7½—11½ a. m. cu clasele IV, III, II și I reală. Examele se țin în sala festivă a gimnasiunii. — Școlarul care va absenta dela examen, nu se va promova, ci va avé să facă examen supletor în Septembrie a. c.

Duminecă, în 18 Iunie v., după amiazi la 6 ore se va ține examenul public de gimnastică în curtea de gimnastică. În cas de timp nefavorabil examenul se va ține la aceeași ore într-una din zilele următoare.

Joi în 29 Iunie v., după serviciul divin, la care vor participa toți școlarii, se va încheia în mod solemn anul școlar 1905—1906, distribuindu-se premiile în sala cea mare a institutului.

B) La școala comercială superioară.

Examenul de maturitate se va ține în zilele de 13, 14 și 15 Iunie v. a. c. în sala festivă a edificiului central. La acest examen deschis pentru publicul mare, nu pot lua parte școlarii.

Examele de clasă se vor ține în sala clasei a doua în zilele următoare de la 7—12 ore a. m.: Luni, în 19 Iunie v. cl. I comercială. Marți, în 20 Iunie v. cl. II. comercială. Miercuri în 21 Iunie v. cl. I. comercială. Joi, în 22 Iunie v. cl. II. comercială. Vineri, în 23 Iunie v. cl. I. comercială. Luni, în 26 Iunie v. cl. II. comercială.

Joi, în 29 Iunie v. după serviciul divin, la care vor participa toți școlarii, se va încheia în mod solemn anul școlar 1905/6, distribuindu-se premiile, în sala cea mare a edificiului central.

La încheierea anului școlar în 29 Iunie v. fie-care școlar va primi certificat școlar și un exemplar din anuarul școlii. Școlarii absenți, precum și restanțierii de didactru etc., nu vor primi nici certificatul nici anuarul școlii.

*

La examenele acestea, precum și la festivitatea de încheiere a anului școlar, sunt invitați cu totă stima părinții, amicii și binevoitorii acestor școle.

POSTA REDACȚIUNEI.

Borkid. — Din cauza lipsei de spațiu nu s'a putut publica în acest număr.

ECONOMIA.

Colonisările Germaniei.

Colonisare va să zică cu alt cuvânt aședare de locuitori noi pe ruinele vechilor locuitori ai țării. Astfel cetim în istorie, că împăratul Traian, după ce a bătut pe Daci, a colonizat locuitori noi din imperiul său în Dacia cucerită. Aici va fi vorba despre colonizarea unui alt popor mare și cult, despre colonisările Germanilor în Posen și Schleswig.

Posen și Scheswig sunt două provincii cucerite de Germania. Cea dintâi e cucerită după împărțirea Poloniei, ă e cea din urmă e cucerită după pacea dela Praga (1866). În cea dintâi locuiesc Poloni, ă e în cea de a doua Danezi.

În Germania locuiesc cu totul $3\frac{1}{2}$ —4 milioane de Poloni. Aceștia după măturisirea cancelarului Bülow se înmulțesc ca și iepuri de casă. Din cauza acăsta apoi Germanii nici nu-i prea pot suferi și caută toate mijloacele pentru a împedea înmulțirea lor. La Danezi nu se pôte observa sporirea acăsta într'un mod așa însemnat. Aceștia abia fac 100 mii de suflete.

Până acum-a 20 ani proprietarii mari de pământ poloni, își puteau aduce chiar și lucrători streini din Austria și Italia pe timpul lucrurilor mai mari economice. Atunci Bismark cancelarul de fier de odinioară a escortat de-odată 50 mii de lucrători streini din Posen, făcând prin acăsta mari daune marilor proprietari Poloni.

În urma acestei măsurii aspre o parte din marii proprietari poloni au început a-și vinde proprietățile lor și a-și căuta altă patrie. Pentru ca proprietățile polone puse în vânzare se pôtă ajunge în mâni germane, Bismark a adus o lege de colonizare, pe baza căreia a fost înputernicit de a cumpăra dela Poloni proprietățile vândute și apoi a le împărți între Germani. Spre scopul acăsta el a întocmit o comisiune de colonizare, căreia i a încredințat 100 milioane de mărci. Dă plugul polon s'a adevărit a fi mai tare, ca sabia germană.

La începutul acestei colonisări și cumpărări de proprietăți, Polonii și-au pierdut capul și nu sciau ce să facă. Mai târziu însă s'au recules și pentru-ca să pôtă împedea ăre-cum lucrarea lor, au înființat o bancă de credit și economii cu 300 milioane de mărci, pentru-ca și ei să pôtă cumpăra pământurile puse în vânzare de cătră Poloni.

Vedând Germanii opintirile Polonilor de a-i împiedea în lucrarea lor de colonizare, și au urcat capitalul de mai înainte de așa, că acela la sfârșitul anului 1904, a ajuns la suma de 500 milioane mărci. Din capitalul acăsta s'au cumpărat apoi 405 averi mai mari și 226 proprietăți țărănești, cu un teritoriu de 228,553 hectare cu suma de 175 milioane mărci, din care jumătate s'a parcelat și împărțit țeranilor germani.

Cumpărăturile acăstea așa au scumpit de tare pământul în Posen, încât Germanii nu mai puteau cumpăra în timpul din urmă averi și pământ de pe la Poloni, după-ce acăștia mai sciau și acăea, că spre ce scopuri au să se folosească acălea. Afară de acăsta coloniștii germani, cari încă nu prea erau din tre cei mai buni, nu puteau ține deget cu Polonii, de ăre-ce acăștia și pe terenul economic le erau superiori, apoi ei nu aveau să plătescă atâta dare și despăgubire (amortizare), ca Germanii colonizați. Din

causa acăsta apoi, comisiunea de colonizare s'a vădut silită în cele din urmă, de a-și răscumpăra d'n nou, averile și pământurile împărțite coloniștilor germani. Din cele 405 averi mai mari și 226 proprietăți țărănești cumpărate până la sfârșitul anului 1903, numai 160 averi și 123 proprietăți țărănești au fost în mâinile Polonilor. În decursul anului 1903 numai 7% din pământurile cumpărate au fost în mâinile Polonilor.

S'a constatat încă și acăa împrejurare, că Germanii mai des își îmbie pământurile spre vânzare decât Polonii. Acăsta provine de acolo, că coloniștii germani, după cum am ăis și mai sus, trebuie să cumpere pământul dela comisiunea de colonizare cu mult mai scump, ca Polonii, ă e de cumva se întâmplă ca să nu-și pôtă plăti ratele de amortizare la timp, chiar și ei se vâd siliți de a-și vinde pământurile Polonilor.

Ridicarea prețului pământurilor, a mai adus cu sine o îmbunătățire însemnată economică pentru Poloni și anume: acăștia au putut să imprumute pe averile lor sume mai mari ca mai înainte, cu cari apoi s'au făcut tot felul de îmbunătățiri economice, mai cu semă în ceea-ce se ține de crescerea și ținerea vitelor.

La anul 1886 a fost prețul unui hectar de pământ în Posen cu 568 mărci; la anul 1898 s'a urcat la 760 mărci, ă e la sfârșitul anului 1903 s'a urcat deja la 1000 de mărci. Proprietățile polone de regulă sunt mai mici ca cele germane, dă pentru acăea Polonii totuși trăesc mulțumiți pe ele. Dela anul 1896—1901 au cumpărat Germanii dela Poloni, după datele statistice oficiale 3772 proprietăți, ă e Polonii au cumpărat de la Germani 5183.

Vedând Germanii, că nu pot răsbî în nici un mod pe Poloni pe terenul economic și al colonisărilor, s'au apucat și au vntat o lege, prin care se interdice aședarea unui proprietar nou pe o moșie cumpărată, decât acela nu-și pôte legitima obârșia sa germană înaintea diregătoriei politice. În modul acăsta voese ei să facă un fel de paria din o parte a locuitorilor băstinași ai Poloniei. Dă nu le va succede nici acăsta, după cum nu le-a succed nici celelalte măsuri aspre luate față de Poloni.

Germanii au mai cercat și pe terenul politic de a împedea pe Poloni întru restrângerea dreptului de alegere. Dă în cele din urmă și cu acăsta au pățit-o. Astfel pe când mai înainte aveau drept de alegere numai 244 mii de Poloni, pe atunci numărul alegătorilor a crescut în anii din urmă la 348 mii.

Schleswigul a fost înorporat Germaniei, după cum am ăis și mai înainte de asta cu 40 de ani. Acela avea atânci 150 mii de locuitori danezi, dintre cari în urma măsurilor aspre luate de Germani față de ei, 50 mii au emigrat parte în Danemarca, parte în America, așa că numai tineretul, femeile și cei mai bătrâni au rămas acasă, ca să sufere urmările politice germane de colonizare.

Acăsta este pe scurt lupta economică, ce o pôtă Germanii în provinciile ocupate, luptă, pe care acăștea cred să o și câștige și astfel să pôtă rămâne tot ele moștene pe vechiul lor pământ.

Ioan Georgescu.

MULTE ȘI DE TOTE.

Veniturile lui Mikado.

Un ăiar englez dă note însemnate asupra veniturilor Mikadoului. Lista lui civilă are suma de 6 milioane. Afară de asta el primesce 2 milioane din veniturile celor 40 milioane, care-le-a primit ca despăgubiri de război din partea Chinei cu 10 ani în urmă. Un milion veniturile averii sale private, ce se ridică la suma de 80 milioane. 2 milioane îi produc pădurile întinse ce se află în posesiunea lui, a căror valoare trece de două miliarde.

În total, deci, veniturile lui se urcă la suma de 11 milioane. De altfel suma nu e toamai considerabilă, decât avem în vedere, că familia regală japoneză e alcătuită din 60 membrii, la care aparțin 11 prințese căsătorite și 4 văduve.

Recordul tradărei.

În Hambach există o femeie, care și-a părăsit până acum de 19 ori soțul. De data asta însă soțul ei Klein a publicat într'un ăiar următoarea informație: „Aduc prin acăsta la cunoștința tuturor, că nu mă fac responsabil de viitoarele datorii ale soției mele, care m'a părăsit pentru a 19 oară“.

Cu timpul și cu bună voința soțului pôte că acășta femeie model, va avé fericierea să-și serbeze și iubileul a 25 de părăsiri de domiciliu.

Numărul limbilor.

Un geograf frances a constatat, că pe tot pământul sunt 860 de limbi, cu 5000 de dialecte. În Europa sunt 89, în Africa 115, în Asia 133, în America 417, ă e celelalte 117 se vorbesc în Oceania. De mirat este, că pe mai multe iasule mici din Oceania cu tôte că nu sunt departe una de alta, se vorbesc diferite limbi, așa că locuitorii îndată ce intră în legătură unii cu alții, numai prin tălmăciu se pot înțelege.

Regele diamantelor americane a sosit și la Brașov din călătoria împrejurul lumii. Va sta aci, numai de tērg: Joi, Vineri și Sâmbătă, în pavilionul propriu în piață lângă șetri, unde se vînd cu prețuri foarte ieftine următoarele articole: broșe, cercei, brățare, inele, cravate, juju, butonieri lanțuri de ciacornice pentru dame și bărbați veritabile americane duble. Articolele acăstea sunt atât de bine imitate, că rar se află cunosător, care să le pôtă distinge. Articolele, cari mai înainte costau 4 fl., se vînd acum cu 1 fl. cele cu 2 fl. acum numai cu 50 cr. Articolele au fost premiate la diferite expoziții. Observați firma cu steag american. Ultima ăi de vânzare.

Ce trebuie să scie fie-care damă? În prima linie cum să-și conserve frumusețea până la bătrânețe, cum să-și apere fața contra influenței vântului și aerului, cum face să dispară de pe față pistruiele, petele de ficat, sgrăbunțele și alte necurătenii. Cel mai bun mijloc este renumita Margil crème a lui Földes, scutită prin lege, care nu conține argint viu sau plumb. Neteșce pielea și împrumută feței o coloră fină roșatecă. Un borcan mare 2 cor., mic 1 cor. Se capetă la producător Clemens v. Földes, farmacist în Arad și la tôte farmaciile.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Să capetă pretutindeni
Kalodont
Cremă de dinți indispensabilă
conservă dinți curați, albi și sănătoși.

Biblioteca pentru toți!

Fie-care număr se află în mai multe exemplare și se capetă cu 30 bani la librăria H. Zeldner în Brașov și Sighișoara. Fondată 1867.

Afară din Brașov 33 bani Nr. inclusiv porto trimiși cu mandat postal. Cu rambursă mai scump.

Prospecte gratis! Vinătorii capetă rabat!

Concurs.

Pentru ocuparea locului vacant de **director** în Internatul Orfelinat, susținut de Reuniunea femeilor române din Brașov, se deschide concurs de nou cu termen deschis până la 2 (15) August 1906.

Petentele au so documenteze cu atestate:

1. Cunoștințe pedagogice, fie acălea câștigate prin studiu teoretic sau prin aplicație practică, sau prin amândouă.
2. Cunoștințe despre lucrul de mână și despre croitul de haine; despre menajiu se cere să aibă noțiuni.
3. Atestat despre aplicarea lor de până acum și despre purtarea lor morală.
4. Atestat medical, că este sănătoasă.
5. Atestat de botez.

Angajamentul se face deocamdată numai provisoriu pe timp de un an de zile.

Alăsa are să-și ocupe locul de director la 1 Septembrie 1906.

Alăsa este datoră a se supune tuturor dispozițiilor Adunării gen. a Reuniunii și ale Comitetului aceluia, luate în interesul Internatului-Orfelinat.

III Beneficinlîmpreunat cu acest post este:

- 1) 800 corone lăfă în bani gata, care i-se plătesc în rate lunare anticipative.
- 2) Locuință și tôte întreținerea în Internat.

III. Petițiunile sunt a se trimite la adresa președintei Reuniunii femeilor române din Brașov dăma Elena Sabadeanu, în termenul arătat mai sus.

Brașov, din ședința Adunării generale extraordinare ținută în 12 Aprilie 1906.

Elena Sabadeanu m. p., Ioan Lengeru m. p.,
președintă. secretar.
6—15 (2373).

PUBLICAȚIUNE.

Ajutore pentru învățacei dela comerț.

Societatea comercianților români din Brașov, oferă pe anii 1906—1910, ajutore de câte 50—100 cor. anual, pentru învățacei aplicați deja, sau cari se vor aplica de aici înainte în Brașov la vre-o ramură de negoț.

Acăste ajutore se asigură învățaceilor pe tot timpul cât se vor afla în Brașov, la vre-o ramură de negoț, decât se pôtă bine.

Dela cei cari doresc vre-unul din acăste ajutore, se pretinde să aibă cel puțin 2 clase reale, civile sau gimnaziale.

Petenții după acăste ajutore au se subșternă aici următoarele documente:

- 1) carte de botez; 2) atestat de școlă; 3) atestat medical; 4) atestat despre starea materială a părinților.

Cererile de ajutore sunt a se adresa D-lui Ioan Săbădeanu, comerciant în Brașov.

Brașov, 24 Maiu (6 Iun.) 1906.

Ioan Săbădeanu, Ioan Lengeru,
preș. societ. secretari.
3—3.2409.

Publicațiune.

Pe baza concesiunei Inaltului Minister reg. ung. de comerț, tirgul comun din **Biartan**, ce până acum s'a ținut în zilele de 20, 21 și 23 Decembrie, pe viitor se va ține în zilele de 2, 3 și 5 Septembrie, și anume în 2, 3 tîrg de vite și în 5 Sept. tîrg de mărfuri, ceea ce prin acăsta se aduce la cunoștință publică spre orientare.

Biartan, în 31 Maiu 1906.

2—3.2416. **Oficiul comunal.**

În negoțul meu de băcănie și bumbăcărie se primesce ca
INVÊȚĂCEL
un tiner, care a absolvat cel puțin 3 clase gimnaziale sau reale.

Se cere neapărat cunoștința limbilor: române, germane și maghiare.

2—2.2417. **Nicolae Dușoiu, Brașov.**

Nu numai a ceti,

dér trebuie și probat renumitul
medicinal
Săpun Steckenpferd din lapte de crin
a lui Bergmann & Co.,
in Dresden și Tetschen a/E.

Săpun din lapte de crin a lui
Bergmann (marca 2 mineri) pentru
a obține un teint alb, fără pistrii
și o colóre fină a feței.

Se află bucată cu 80 bani,
la farmaciile:

VICTOR ROTH la „Ursu“,
FR. STENNER la „Leu“,
JUL. HORNUNG la „Arap“,
E. NEUSTÄDTES, „Schutzengel“ } in Brașov.
J. Jeckelius la „Speranță“,
ED. KUGLER, și la drogueria
TEUTSCH & TARTLER
La farmacia W. LINGNER și la } in Sighișoara
J. B. MISSELBACHER

Pene de gâscă
ieftine,
pentru umplut perină,
din Boemia.

5 Kilo nou curățite Cor. 9-60, mai
bune Cor. 12.—, fulgi albi Cor.
18—24, fulgi ca zăpada Cor. 30—36.
Se trimite franco cu rambursă. Se
primește îndărăt s'eu se schimbă ce nu
convine cu rebonificarea portului postal.
BENEDICT SACHSEL, Lobes 357
Post Pilsen, 15—2223, Böhmen.

Kaiser-Borax

500 K. plătesc celui ce va
mai căpeta vre-odată
durere de dinți, ori îi va
mirosi gura, după ce va folosi

apa de dinți

a lui Bartilla, o sticlă 70 bani.
(Pentru pachetare și expe. franco 96 fil.

Eduard Bartilla-Winkler
VIENA, 19/I., Sommergasse 1.

Să se cêră pretutindenea apriat apa
de dinți a lui Bartilla. Denunțări de
falsificare vor fi bine plătite. La locu-
rile, unde nu se pôte căpeta, trimit 7
sticle cu 5 cer. 20 fil. franco.

Se căpeta în BRAȘOV la farmaciile:
V. Roth strada Orfanilor nr. 1, Neustädter pia-
ța Franc. Iosif. Jeckelius, Stenner Str. Porți 21.
Obert Elumena la Victor Klein farm. Coróna.
Eduard Kugler Brașovul vechiu.

AVIS IMPORTANT!

Aduc la cunoștința Onor. public de Dame, că am primit
un nou Transport de

Modele în Pălării de Dame

fôrte elegante,

astfel se află în Salonul meu de mode un bogat asortiment de
Pălării de Domnișore precum și de copii.

Din cauza Sesonului înaintat vând pălăriile cu prețuri fôrte
reduse. — Rog pe On. public de Dame a-mă vizita spre a se
convinge ce ieftin se vînd Pălăriile în Salonul meu.

Cu totă stima

Mm. WEISS

6—6.2400.

Brașov, Strada Porții nr. 16, etajul I.

AVIS!

Suberisul am onôrea a face cunoscut On. public și în deosebi
epitropilor bisericești, că **am deschis în Brașov** (la 2 Porumbi)
Strada Nêgră nr. 3 (3 Felső-Villa-utca 3)

O fabrică de luminări de cêră curată și parafină
sub firma

IOAN PETEU.

Prima fabrică de luminări de cêră și parafină din Ardeal.

Și sunt în plăcuta poziție de a executa tot-felul de luminări în
tôte formatele, precum și aurite, ér comăndele le voui executa
prompt și cu prețuri fôrte convenabile.

67—90,1858.

ARGENTINIA!

Tară ieftină!

Câștig bun!

!! Important pentru economi și meseriași !!

Dă informațiuni conșciențioase, adevêrate economilor, meseria-
șilor, cari doresc a-și forma o existență sigură în **Argentina.**
Biroul centr. de informațiuni a lui **M. H. SCHROFF** în Buenos-Aires
Argentinien, calle Tucuman Nr. 307—309. — Pămênturi roditoare
cu preț ieftin și condiții ușore. — Conspect sigur de locuri.

3—3.2421.

Băile alcalino-muriatice dela Sângeorgiul-Român

(Oláh-Szentgyörgy, Besztercze Naszódmege)

Pentru cantitatea mare de **carbonat de sodiu, clo-
rur metalice și acid carbonic** întrec cele mai renu-
mite **ape minerale** din Europa. Se aplică ca cură de beut
cu cel mai mare succes la tôte bôlele acute și cronice de sto-
mac și intestine, la **obstipație cronică**, la **hyperaemie de ficat**, la
disolvarea **pietrelor de beșică**, biliare și rinichi, la **haemoroide**, la
blenorroe, (Triper) și **catare de uter**, la afecțiunile catarale ale
căilor respirătore, la debilități nervose (neurastenien, hysterie),
la reumatisme și podagră, la **scrofulă** etc.

Ca bac (scaldă) influențază minunat resorbirea exudate-
lor pleuritice, peritonice, uterinare etc. precum și deosebitele
bôle de piele.

**Inceperea sesonului din 20 Iunie și duréză
până la finea Septemvrie 1906.**

O mulțime de **odăi** corespundător mobilate stau la dis-
poziția publicului în preț dela 1—4 cor.

Bucătărie fôrte bună și ieftină.

În salonul de cură sunt disponibile jurnale, bibliotecă etc.
Parc și alee (promenadă) pe terenul băilor. — Locuri de escur-
siune în înalții munți din vecinătate etc. — Muzică bună per-
manentă.

Prețul unei calde (calde) 1 cor., unei reci 40 fil.

Ultima stațiune a căi ferate e Bistrița (Besztercze), unde
în orî-ce timp stau trăsuri comode la dispoziția publicului.

Medic de scaldă: **Dr. Wilhelm Budacker.**

Prespecte trimete franco

Direcțiunea Băilor.

La Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov.

Important pentru vîndătorii de cărți prin orașe și tîrguri
este cartea de rugăciune

„Lauda lui Dumnezeu“

pentru credincioșii de religiunea ortodoxă română, cuprînd rugăciuni de
dimineața și de seară, la sfînta Liturgie, la taina mărturisirei, precum și la alte
multe rugăciuni folosite pe 56 la număr pe 255 pagini, format octav mic.

Acesta carte de rugăciuni artistic legată este prima la Români, cari până
acuma se închinau din cărți subred legate și ordinare. Acuma nu trebuie să
stăm în privința acesta mai prejos de cărțile de rugăciune ale celorlalte na-
ționalități. Prin cartea de rugăciune „**Lauda lui Dumnezeu**“ s'a făcut Ro-
mânii un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumoasă și
se pôte căpeta în diferite legături dela mai simple până la mai luxose și tôte
în preț fôrte moderat.

Prețul lor este:

	Cor. b.		Cor. b.
Legătură trainică nêgră și au- rită cu s'eu fără chip sfânt	— 90	Imit. de fildes cu catifea și in- chietore	2.65
Imit. de fildes în alb s'eu negru	1.60	" " " cu catifea și po- doba mai mare	3.10
" " " cu încheietore	1.80		
" " " cu cadriu argintat și încheietore	2.10		

Tot asemenea atragem atențiunea publicului asupra „**Cartei de rugă-
ciune**“ întocmite de protopresbiterul Calistrat Coca cu aprobarea consistorului
episcopesc ortodox-oriental din Cernăuți, care carte format mic octav, cuprin-
dînd asemenea tôte rugăciunile nôtre folosite ar fi cea mai potrivită carte
de rugăciune pentru tōți școlarii.

Prețul acestei cărți:

In pânză nêgră	cor. 1.—
" " " ceva mai luxosă	cor. 1.20
" " " format ceva mai mare	cor. 1.40

Tôte acestea se pot procura prin **Tipografia și Librăria A. Mu-
reșianu, Brașov**, unde au să se adreseze și vîndătorii.

Institut indigen!

Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

SIBIU, Strada Cîsnădiei nr. 5.

Fondată la 1868.

Edificiile proprii.

Primește în condițiuni favorabile:

usigurări contra focului și exploziunilor,
asigurări de viață și de rente viagere,
usigurări contra furtului prin spargere,
asigurări de accidente și de sticlă.

Valori asigurate 105 milioane corone.

Despăgubiri prestate 7 milioane corone.

Fonduri de rezervă și garanție 2 milioane corone.

Informațiuni dela Direcțiune în Sibiu și prin agenturile prin-
cipale din Arad, Bistrița, Brașov, Cluj, cum și prin subagenții din tôte
comunele mai mari.